

Ritva Elomaa saf m.fl.

Debattinitiativ om problem till följd av skuldsättning

Till riksdagens talman

Enligt Statistikcentralen fanns det i Finland 303 000 utsökningsgäldenärer vid utgången av 2018, vilket är 23 procent mer än ett år tidigare. År 2018 lämnades 4 533 ansökningar om skuldsanering för privatpersoner in till tingsrätterna, vilket är 321 (7,6 procent) fler än året innan. Över 380 000 finländare har en betalningsanmärkning. I början av 2010 var antalet knappt 310 000, så ökningen har varit mycket kraftig under de senaste åren. År 2018 registrerades cirka 1,6 miljoner nya betalningsanmärkningar för privatpersoner. Dessa siffror talar sitt tydliga språk om att de ekonomiska svårigheterna i Finland har ökat.

De ekonomiska svårigheterna återspeglas på många sätt i individernas och därigenom familjernas välfärd. Överskuldsättningen har ökat så snabbt att man kan tala om ett samhällsproblem av stora dimensioner. Det finns många orsaker till att människor skuldsätter sig. En del kan fortfarande ha skulder från 1990-talets depression, och många har stött på överraskande utmaningar i livet, till exempel förlorat arbetsförmågan eller jobbet, vilket har lett till ekonomiska svårigheter. Att det har blivit allt vanligare med snabblån med hög ränta återspeglas också i ökande skuldproblem. Staten bör effektivare ingripa i skuldproblemen. I praktiken innebär detta åtgärder för att förebygga överskuldsättning samt lagstiftning och andra stödåtgärder för att underlätta läget för gäldenärerna.

Staten kan påverka gäldenärernas ställning på många sätt. Lagstiftningen om indrivning av skulder måste utvecklas i en riktning som är rimligare för gäldenärerna. Räntor och andra kostnader i samband med indrivning är ofta mycket höga i förhållande till skuldkapitalet. Dessa räntor och kostnader bör begränsas striktare än för närvarande. Tillgången till skuldsanering bör underlättas. Också preskriptionstiden för skulder är en väsentlig fråga ur många gäldenärers synvinkel. Det är inte ändamålsenligt att låta människor fastna i skuldsättning onödigt länge. En betalningsanmärkning försvårar vardagen på många sätt, och betalningsanmärkningarna sparas länge i registret. Lagringstiderna bör ses över. Särskilt i fall där fordringarna har återbetalats i sin helhet är lagringstiden för betalningsanmärkningen inte alltid motiverad. På grund av de stigande levnads-kostnaderna bör dessutom storleken på det skyddade beloppet vid utsökning ses över så att de som är föremål för utsökning kan tillförsäkras en tillräcklig utkomst.

För att förebygga skuldproblem bör man överväga att öka den ekonomiska undervisningen i skolorna och effektivisera annan verksamhet som syftar till att förbättra de ekonomiska färdigheterna. Det är också viktigt att utveckla skuldrådgivningen och olika stödtjänster för gäldenärer.

Vi föreslår

Debattinitiativ DI 2/2019 rd

att riksdagen för en aktuell debatt om de problem som följer av skuldsättning och om vad staten kan göra för att förbättra läget för gäldenärerna och för att förebygga skuldproblem.

Debattinitiativ DI 2/2019 rd

Helsingfors 8.11.2019

Ritva Elomaa saf
Jani Mäkelä saf
Lulu Ranne saf
Juho Eerola saf
Toimi Kankaanniemi saf
Olli Immonen saf
Sami Savio saf
Ville Vähämäki saf
Mika Niikko saf
Arja Juvonen saf
Jussi Halla-aho saf
Leena Meri saf
Minna Reijonen saf
Jari Koskela saf
Veijo Niemi saf
Petri Huru saf
Sakari Puisto saf
Jussi Wihonen saf
Sheikki Laakso saf
Sanna Antikainen saf
Jari Myllykoski vänst
Anna Kontula vänst
Riikka Purra saf
Jukka Mäkynen saf
Mauri Peltokangas saf
Veikko Vallin saf
Ari Koponen saf
Vilhelm Junnila saf
Seppo Eskelinen sd
Piritta Rantanen sd
Mikko Lundén saf
Joakim Strand sv
Ville Tavio saf
Antero Laukkanen kd
Mari-Leena Talvitie saml
Riikka Slunga-Poutsalo saf
Kaisa Juuso saf
Sebastian Tynkkynen saf
Pauli Kiuru saml
Mikko Kinnunen cent
Merja Mäkisalo-Ropponen sd
Hanna Holopainen gröna
Mari Rantanen saf
Arto Satonen saml